

Arbeidsnotater

S T A T I S T I S K S E N T R A L B Y R Å

Dronningensgt. 16, Dep, Oslo 1. Tlf.* (02) 41 38 20

IO 78/14

30. juni 1978

INDIREKTE SKATTER OG SUBSIDIER HISTORISK OVERSIKT OVER SATSER M.V. ÅRENE 1969 - 1978

INNHold

	Side
I. Indirekte skatter	2
1. Omsetningsavgift	3
2. Merverdiavgift	3
3. Investeringsavgift	3
4. Avgift på sjokolade og sukkervarer m.m.	4
5. Avgift på kullsyreholdige alkoholfrie drikkevarer	4
6. Avgift på tobakksvarer	5
7. Avgift på øl	6
8. Avgift på brennevin	7
9. Avgift på bensin	8
10. Avgift på mineralolje	8
11. Avgift på kosmetiske toalettmidler	9
12. Avgift på radio- og fjernsynsmateriell	9
II. Subsidier og kompensasjon for merverdiavgift	10
1. Melk	11
2. Melkeprodukter	12
3. Margarin	13
4. Mel	13
5. Kjøtt	14
6. Fisk, sild og hvalkjøtt	14
III. Gjeldende betalingsordninger, lovhjemmel m.v.	15
1. Indirekte skatter	16
2. Subsidier og kompensasjon for merverdiavgift	17

Ikke for offentliggjøring. Dette notat er et arbeidsdokument og kan siteres eller refereres bare etter spesiell tillatelse i hvert enkelt tilfelle. Synspunkter og konklusjoner kan ikke uten videre tas som uttrykk for Statistisk Sentralbyrås oppfatning.

FORORD

Ved skatteanalyser er det ofte behov for et skattedataarkiv med opplysninger om blant annet satsene for indirekte skatter og subsidier over et lengre tidsrom. Dette er bakgrunnen for at denne historiske oversikten er utarbeidet. Det er også gitt ut en historisk oversikt over satser for direkte skatter og stønader¹⁾.

Oversikten er i hovedsak ment å dekke et internt behov i Gruppe for skatteforsikring og omfatter derfor hovedsakelig bare satser for de vareslag som inngår i skattemodellene INSIDENS og SIMSKATT, samtidig som de tekstlige kommentarene er satt til et minimum. For en mer fylldig redegjørelse vises til Byråets publikasjon "Det norske skattesystem" som gis ut i serien SØS.

1) Direkte skatter og stønader. Historisk oversikt over satser m.v. Årene fram til 1978. Artikler fra Statistisk Sentralbyrå nr. 109, Oslo 1978.

I. INDIREKTE SKATTER

1. Omsetningsavgift

1969: 12 pst av omsetningsverdien (kjøperverdien), avgiften selv inkludert. (Beregnet av omsetningsverdien, avgiften selv ikke inkludert, tilsvarer dette en avgiftssats på 13,64 pst).

2. Merverdiavgift

1970-: 20 pst. av omsetningsverdien (kjøperverdien), avgiften selv ikke inkludert.

3. Investeringsavgift

1969: Ingen særskilt investeringsavgift. Leveringer til investeringsformål var imidlertid ilagt omsetningsavgift, se punkt 1 foran.

1970-1977: 13 pst av anskaffelsesverdien, avgiften selv ikke inkludert.

1.1. 1978 - 31.8. 1978: 13 pst eller 9 pst av anskaffelsesverdien, avgiften selv ikke inkludert¹⁾.

1.9. 1978 - : 13 pst eller 5 pst av anskaffelsesverdien, avgiften selv ikke inkludert¹⁾.

1) Den laveste satsen gjelder visse investeringer i industri og bergverk i den utstrekning driftsmidlene skal aktiveres ifølge lov av 18. august 1911 om skatt av formue og inntekt.

4. Avgift på sjokolade og sukkervarer m.m.

1969: 66 2/3 pst av prisen fra grossist ved salg til detaljist.

1970 -: 5 kr pr. kg.

5. Avgift på kullsyreholdige alkoholfrie drikkevarer

1969 - 1974: 0,40 kr pr. liter

1975 -: 0,50 kr pr. liter

Fra 15. september 1974 ble det innført en tilleggsavgift på mineralvann i engangsemballasje. Satsen for denne har siden innføringen vært kr 0,80 pr. emballasjeenhet.

6. Avgift på tobakksvarer

Ar	Sigarer 9 g	Sigarer 24 g	Sigaretter m/lengde over 68 mm t.o.m. 85 mm og/eller omkrets over 24 mm t.o.m. 26,5 mm 10 stk	Sigarettpapir 50 ark	Snus 50 g	Røyke- tobakk 50 g	Skrå- tobakk 50 g
	Kr pr. angitt mengde						
1.1. 1969 - 15.11 1970 ...	0,72	1,92	1,42	0,20	0,61	2,65	0,66
16.11. 1970 - 31.1 1973 ..	0,72	1,92	1,67	0,20	0,61	3,40	0,66
1.2. 1973 - 31.12. 1974 ..	0,72	1,92	1,90	0,20	0,61	3,97	0,66
1975	0,72	1,92	2,02	0,20	0,61	3,97	0,66
1976 - 1977	0,72	1,92	2,19	0,25	0,61	4,75	0,66
1978	0,90	2,40	2,53	0,25	0,95	5,55	1,00

7. Avgift på øl

Ar	Styrke	Til om med	0,7 til og med	2,5 til om med	4,75 til og med
		0,7 volum-pst	2,5 volum-pst	4,75 volum-pst	7,0 volum-pst
Kr pr. liter					
1.1. 1969 - 15.11. 1970		0,50	0,50	1,75	2,60
16.11. 1970 - 31.12. 1972		0,50	0,50	1,85	2,70
1.1. 1973 - 31.1. 1973		0,40	0,50	1,85	2,70
1.2. 1973 - 14.1. 1975		0,40	0,50	1,95	2,80
15.1. 1975 - 31.12. 1975		0,40	0,70	2,35	3,30
1976		0,40	0,70	2,60	3,70
1977		0,40	0,80	2,80	4,00
1978		0,40	0,80	3,20	4,50

Fra 15. september 1974 ble det innført en tilleggsavgift på øl i engangsemballasje. Satsen for denne har siden innføringen vært kr 0,80 pr. emballasjeeenhet.

8. Avgift på brennevin

Avgiften omfatter både volumavgift og verdiavgift.

(i) Volumavgift

År	Sprit og isopropanol	Brennevin med alkoholstyrke					Vin, fruktvin og mjød med alkoholstyrke	
		over 48,9 volum-pst	44,0-48,9 volum-pst	39,0-43,9 volum-pst	34,0-38,9 volum-pst	under 34 volum-pst	14,0-21,0 volum-pst	under 14 volum-pst
Kr pr. liter								
1.1. 1969-19.1. 1969	4,50	5,65	4,15	3,15	2,40	1,90	0,70	0,45
20.1. 1969-15.11. 1970	4,50	6,65	5,15	4,15	3,40	2,90	0,70	0,45
16.1. 1970-31.1. 1973	4,50	8,25	6,75	5,75	5,00	4,50	2,40	0,45
1.2. 1973-31.12. 1974	4,50	9,25	7,75	6,75	6,00	5,50	2,40	0,45
1975	6,50	10,75	9,25	8,25	7,50	7,00	2,40	1,45
1976	7,15	11,40	9,90	8,90	8,15	7,65	3,50	1,45
1977	9,15	13,40	11,90	10,90	10,15	9,65	5,50	1,45
1978	9,15	15,90	14,40	13,40	12,65	12,15	7,00	1,45

(ii) Verdiavgift. Beregnes i pst. av utsalgsprisen (kjøperverdien), volumavgiften og verdiavgiften inkludert, men omsetningsavgift/merverdiavgift ikke inkludert.

År	Sprit og isopropanol	Brennevin med alkoholstyrke					Vin, fruktvin og mjød med alkoholstyrke	
		over 48,9 volum-pst	44,0-48,9 volum-pst	33,0-43,9 volum-pst	34,0-38,9 volum-pst	under 34 volum-pst	14,0-21,0 volum-pst	under 14,0 volum-pst
Prosent								
1969 -:	87	72	72	72	72	72	52	29

Eksempel på beregning av særavgiftene av et bestemt brennevinsmerke. Løiten * * *

Utsalgspris pr. l/l - 1978	85,00 kr	
- merverdiavgift	14,17 "	
= beregningsgrunnlag	70,83 "	
Verdiavgift	51,00 "	(72 pst. av kr 70,83)
Volumavgift	9,38 "	(13,4 x 0,7 = avgift pr. liter x flaskestørrelse)
Særavgift i alt	60,38 kr	

9. Avgift på bensin

1.1. 1969 - 15.11. 1970:	0,65 kr pr. liter
16.11. 1970 - 31.12. 1973:	0,80 " " "
1974 - 1976:	0,90 " " "
1977:	0,95 " " "
1978:	1.10 " " "

10. Avgift på mineralolje

Inntil 16. november 1970: Ingen

16. 11. 1970 -:

(i) Grunnavgift: 1 øre pr. liter olje

(ii) Tilleggsavgift. Avhenger av oljens svovelinnhold og beregnes slik:

Inntil 0,5 pst. vektandel svovel i oljen	0 øre pr. liter
over 0,5 pst. t.o.m. 1,0 pst. "	0,2 " " "
" 1,0 " " 1,5 " "	0,4 " " "

og ytterligere 0,2 øre pr. liter for ny påbegynt 0,5 pst. vektandel svovel i oljen.

11. Avgift på kosmetiske toalettmidler

1969-: 40 pst av prisen fra grossist ved salg til detaljist, merverdiavgift og særavgiften ikke inkludert.

12. Avgift på radio- og fjernsynsmateriell

1969: Stempelavgift, beregnet av utsalgspris inklusive stempelavgift og vanlig omsetningsavgift etter følgende tabell:

Utsalgspris i kr	Avgift i kr	
	Radio	Fjernsyn
50	4	5
100	8	11
200	16	22
400	32	44
600	48	66
800	64	88
1 000	80	110
1 250	100	140
1 500	120	165
1 750	140	190
2 000	160	220
2 250	Utsalgspris	250
2 500	over 2 000 kr	275
2 750	ytterligere	300
3 000	kr 20 for hvert	330
3 250	påbegynt kr	360
3 500	250	385
		Utsalgspris over kr 3 500 ytterligere kr 55 for hvert påbegynt kr 500

1970-: 17,5 pst. av prisen fra grossist ved salg til detaljist, merverdiavgift og særavgiften ikke inkludert.

II. SUBSIDIER OG KOMPENSASJON FOR MERVERDIAVGIFT

1. Melk

Ar	Vareslag	Helmelk		Magermelk		Kondensert melk	
		Subsidie- satser	Kompensasjon for merverdi- avgift	Subsidie- satser	Kompensasjon for merverdi- avgift	Subsidie- satser	Kompensasjon for merverdi- avgift
Kr pr. liter							
1969 - 1970	0,373	-	0,125	-	0,705	-
1971							
	1/1 - 30/6	0,373	-	0,125	-	0,705	-
	1/7 - 31/12	0,438	-	0,190	-	0,705	-
1972							
	1/1 - 30/6	0,438	-	0,190	-	0,705	-
	1/7 - 31/12	0,503	-	0,255	-	0,705	-
1973							
	1/1 - 30/4	0,503	-	0,255	-	0,705	-
	1/5 - 30/6	0,570	-	0,322	-	0,705	-
	1/7 - 30/8	0,650	-	0,402	-	0,705	-
	1/9 - 21/10	0,570	-	0,322	-	0,705	-
	22/10 - 31/12	0,692	-	0,444	-	0,705	-
1974							
	1/1 - 30/4	0,462	} 0,230	0,294	} 0,150	0,705	} -
	1/5 - 30/6	0,629		0,461		0,705	
	1/7 - 31/12	0,989		0,821		0,705	
1975							
	1/1 - 9/10	0,989	} 0,230	0,821	} 0,150	0,705	} -
	10/10 - 31/12	1,117		0,949		0,705	
1976							
	1/1 - 30/6	1,037	} 0,310	0,849	} 0,250	0,705	} -
	1/7 - 12/9	1,361		1,502		0,705	
	13/9 - 31/12	1,631		1,772		0,705	
1977	1,671	0,270	1,812	0,210	0,705	-
1978	1,671	0,270	1,812	0,210	1,059	-

2. Melkeprodukter

Vareslag År	Ost		Smør	
	Subsidie- satser	Kompensasjon for merverdi- avgift	Subsidie- satser	Kompensasjon for merverdi- avgift
Kr pr. kilo				
1969 - 1970	2,30	-	2,60	-
1971				
1/1 - 30/4	2,30	-	2,60	-
1/5 - 31/5	2,30	-	1,10	-
1/6 - 31/12	2,30	-	-	-
1972				
1/1 - 30/6	2,30	-	-	-
1/7 - 31/12	2,30	-	1,10	-
1973				
1/1 - 30/4	2,30	-	1,10	-
1/5 - 30/6	2,30	-	-	-
1/7 - 30/8	2,62	-	-	-
1/9 - 30/11	2,62	-	-	-
1/11 - 31/12	3,12	-	1,80	-
1974				
1/1 - 30/4	1,22	} 1,90	-	} 1,80
1/5 - 30/6	1,22		-	
1/7 - 31/12	2,62		0,50	
1975				
1/1 - 9/10	2,52	} 2,00	0,48	} 1,82
10/10 - 31/12	2,71		0,48	
1976				
1/1 - 31/8	2,06	} 2,65	0,08	} 2,22
1/9 - 31/12	4,56		0,08	
1977 - 1978	4,56	2,65	-	2,42

3. Margarin

År	Subsidie- satser	Kompensasjon for merverdi- avgift
	Kr pr. kilo	
1969 - 1972	0,60	-
1973		
1/1 - 30/8	0,60	-
1/9 - 31/12	1,03	-
1974		
1/1 - 30/4	0,40	} 0,63
1/5 - 31/12	1,30	
1975 - 1977	1,06	0,87
1978	0,91	1,02

4. Mel

År	Subsidiesatser	Kompensasjon for merverdiavgift
	Kr pr. kilo	
1969	0,063	-
1970	0,069	-
1971	0,143	-
1972	0,105	-
1973	0,195	-
1974	0,626	0,210
1975	0,732	0,210
1976	0,611	0,210
1977	0,527	0,230
1978	0,804 ¹⁾	0,230

1) Foreløpige tall.

5. Kjøtt

Vareslag	Storfe ¹⁾		Rein		Sau/lam		Geit/kje		Svin		Fjørfe	
	S	K	S	K	S	K	S	K	S	K	S	K
År	Kr pr. kilo hel slakt											
1969 - 1972	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1973												
1/1 - 11/6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12/6 - 28/10	1,40	-	-	-	1,50	-	-	-	-	-	-	-
29/10 - 31/12	2,00	-	2,10	-	2,10	-	-	-	-	-	-	-
1974												
1/1 - 30/4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1/5 - 21/7	1,00	} 2,10	1,00	} 2,10	2,00	} 2,10	-	} -	-	} 1,35	-	} -
22/7 - 31/12	2,20		2,20		3,75		3,85		0,30			
1975	1,76	2,54	1,76	2,54	3,31	2,54	3,31	2,54	-	1,65	-	-
1976												
1/1 - 31/8	1,17	} 3,13	1,17	} 3,13	2,72	} 3,13	2,72	} 3,13	-	} 1,98	-	} -
1/9 - 19/9	3,75		3,75		5,30		5,30		1,20			
20/9 - 31/12	3,75		3,75		5,30		5,30					
1977	3,58	3,30	3,58	3,30	5,13	3,30	5,13	3,30	0,31	2,45	-	3,20
1978	3,16	3,72	3,16	3,72	4,71	3,72	4,71	3,72	-	2,76	-	3,20

Merk: S betyr subsidiesatser, K betyr kompensasjon for merverdiavgift.

1) Kjøtt av okse, ku, kvige og kalv.

6. Fisk, sild og hvalkjøtt

Vareslag	Fersk sild og fisk		Frossen fisk		Hvalkjøtt		Middagshermetikk av fisk og hval	Spedd farse av fisk, sild eller hval
	Bearbeidd	Ubearbeidd	Bearbeidd	Ubearbeidd	Fersk	Frosset		
År	Kompensasjon for merverdiavgift i kr pr. kilo							
1969 - 1973	-	-	-	-	-	-	-	-
1974	-	-	2,25	2,25	-	-	-	-
1975								
1/1 - 14/8	-	-	2,77	2,77	-	2,77	1,90	-
15/8 - 31/12	2,77	1,40	2,77	1,40	2,77	2,77	1,90	-
1976	2,77	1,40	2,77	1,40	2,77	2,77	1,90	-
1977	3,05	1,54	3,05	1,54	3,05	3,05	1,90	1,52
1978	3,64	1,82	3,64	1,82	3,64	3,64	1,90	1,82

III. GJELDENE BETALINGSORDNINGER, LOVHJEMMEL m.v.

1. Indirekte skatter

Avgiftsart	Lovhjemmel	Hvem betaler avgiften	Avgifts- og oppgavetermin ¹⁾	Betalingsfrist ¹⁾
Merverdiavgift	Lov om merverdiavgift, 19.6.1969	Importører, produsenter, grossister, detaljister	2 kalender- måneder. 1 kalenderår i jordbruk og skogbruk	1 måned og 20 dager etter utløpet av avgiftsterminen. 3 måneder og 10 dager i jordbruk og skogbruk
Investeringsavgift	Lov om avgift på investeringer m.v., 19.6.1969	Produsenter, grossister, detaljister	"	"
Avgift på sjokolade og sukkervarer m.v.	Lov om omsetningsavgift, 19.5.1933	Importører, produsenter	2 kalender- måneder	1 måned og 20 dager etter utløpet av avgiftsterminen
Avgift på kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer	"	"	1 kalender- måned	1 måned etter utløpet av avgiftsterminen
Avgift på tobakksvarer	"	"	"	1 måned og 15 dager etter utløpet av avgiftsterminen
Avgift på øl	Lov om tilvirking, innførsel og beskatning av øl, 28.6.1912	"	"	1 måned etter utløpet av avgiftsterminen
Avgift på brennevin og vin m.m.	Lov om tilvirking og beskatning av sprit, brennevin m.v., 19.6.1964	A/S Vinmonopolet	-	-
Avgift på bensin	Lov om omsetningsavgift, 19.5.1933	Importører, produsenter	1 kalender- måned	3 måneder etter utløpet av avgiftsterminen
Avgift på mineralolje	"	"	2 kalender- måneder	1 måned og 20 dager etter utløpet av avgiftsterminen
Avgift på kosmetiske toalettmidler	"	"	"	"
Avgift på radio- og fjernsynsmateriell	Lov om kringkasting, 24.6.1933	"	1 kalender- måned	"

1) For innførselsvarer gjelder stort sett samme deklarasjons- og betalingsordning som for toll. (Oppgaver over varenes art og mengde, avgiftsgrunnlag og avgiftsbeløp skal fylles ut og avgift som hovedregel betales samtidig som varene overtas av importøren.)

2. Subsidier og kompensasjon for merverdiavgift

Tilskudsart	Lovhjemmel	Hvem betaler ut tilskuddet (etter oppgaver)	Utbetaling	Frist for innsending av krav
Statstilskott til regulering av forbrukerprisene for konsummelk	Stortingsvedtak	Prisdirektoratet	For hver måned	Ingen
Statstilskott til regulering av forbrukerprisene for ost	"	"	"	"
Statstilskott til prisnedskrivning for ost og smør som blir levert fra meieri til melkeprodusent m.v. 1)	"	"	"	Ved utgangen av januar året etter kalenderåret
Statstilskott til regulering av forbrukerprisene for margarin m.v.	"	"	"	Den 15. i måneden etter tilskuddsmåneden
Statstilskott til regulering av forbrukerpriser for matmel	"	"	"	Ingen
Statstilskott til regulering av forbrukerprisene for kjøtt (storfe, kalv, rein, sau, geit, svin)	"	Fraktkontoret for slakt	"	1 måned etter utløpet av tilskuddsmåneden
Kompensasjon for merverdiavgift på konsummelk	Lov om kompensasjon for merverdiavgift på matvarer, 14.12.1973.	Prisdirektoratet	"	Ingen
Kompensasjon for merverdiavgift på ost	"	"	"	"
Kompensasjon for merverdiavgift på smør	"	"	"	"
Kompensasjon for merverdiavgift på margarin m.v.	"	"	"	Den 15. i måneden etter tilskuddsmåneden
Kompensasjon for merverdiavgift på matmel	"	"	"	Ingen
Kompensasjon for merverdiavgift på kjøtt (storfe, kalv, rein, sau, lam, svin, fjørfe)	"	Fraktkontoret for slakt	"	1 måned etter utløpet av tilskuddsmåneden
Kompensasjon for merverdiavgift på fisk, sild, hvalkjøtt og middagshermetikk av fisk og hvalkjøtt	"	Prisdirektoratet	"	"

1) Dette er en kompensasjon til melkeprodusenter for hjemmeforbruk av melk som det ikke er mottatt subsidier for.